

Politična kampanja na višku - Nesprejemljive zahteve

OBA PREDSEDNIŠKA KANDIDATA SE S PODVOJENO VNEMO SPRAVILA NA KAMPANJO ZADNJI TEDEN PRED VOLITVAMI. — HOOVER V NEW YORKU IN ILLINOISU, ROOSEVELT V NOVI ANGLIJI. — PRIČA-KUJE SE DEMOKRATSKA ZMAGA.

Chicago, Ill. — Kampanjska borba se bliža svoji najljubejši stopnji. Samo teden dni nas še loči od volitev in na ta teden so se kandidati s podvojeno vneto pripravili, da si pridržijo, kar so pridobili, in da si še pridobijo, kar je še omahljivega.

Hoover namerava te dni imeti še število govorov po raznih krajih dežele. Najprej se bo spravljal na vzhod, v New York in New Jersey. Posebno na New York bo koncentriral vso svojo moč. Ve namreč, da mu volilci tamkaj niso posebno naklonjeni točasnemu, ve po tudi, da brez New Yorka in njegovih številnih elektorjev bo zmaga skoraj nemogoča. Pozneje se bo odpravil Hoover bržkone tudi v Illinois, podobno močna država po številu elektorjev in enako nezanesljiva zanj, kakor je New York. Skrajno nerad gre Hoover v Illinois. Tukaj namreč kandidira za gubernorja prosluli Len Small, ki je enako republikanec, kakor je Hoover, in ki bi ga torej moral Hoover priporočati volilcem. To se pa Hooverju upira, kajti dobro pozna Smallove prejšnje rekorde in ve, da jih poznajo tudi volilci, ter bi si torej s tem, ako bi priporočal Smalla, v Illinoisu položaj še bolj poslabšal, kakor je zdaj.

Demokratski kandidat Roosevelt ima neposredno na prostem kampanjo v takozvani Novi Angliji, namreč v severnih državah ob Atlantiku. V ponedeljek je odšel v Portland, Maine, in isti dan zvečer je imel govor tudi v Bostonu, Mass.

Kakor točasnemu položaju kaže, bodo morali republikanci napeti skrajne sile, ako hočejo demokratu izpred ust odnesti zmago. Sicer republikanci kričijo, da se po Hooverjevih govorih ljudstvo čimdalje bolj nagiblje na njegovo stran, vendar, ako se zmerno preudari položaj, je republikanska zmaga skoraj nemogoča. Kakor se namreč iz zanesljivih podatkov sklepa, je točasnemu izmed 531 elektorjev na Rooseveltovi strani 257, in jih torej potrebuje samo še devet, da si pridobi odločujočo večino. Hoover pa ima točasnemu zanesljivih samo 82 elektorjev. V te račune ni vključenih 15 držav, katere se še smatrajo dvomljivimi. Med te dvomljive države sta prišteta tudi New York in Illinois, kateri pa se na drugi strani smatrajo, da ste naklonjeni demokratu. V svrhu, da si Hoover zagotovi večino, si bo moral pridobiti še te zadnje dni ne samo New Yorka in Illinois, marveč vseh 15 "dvomljivih" držav. Težko, da bi se mu to posrečilo.

Edino, na kar republikanci točasnemu upajo, je, da bodo demokratu napravili pri kampanji kakšno napako ali pogršek, da se bodo kaj zarekli, ali kaj podobnega. Na vsako najmanjšo malenkost republikanci prežijo

POGOJI ZA RAZOROŽITEV

Francija je pripravljena za razorožitev, toda pod posebnimi pogoji. — Eden pogojev Ameriki nesprejemljiv.

Pariz, Francija. — N. Davis, ameriški delegat pri razorožitvenih pogajanjih v Evropi, je imel konec preteklega tedna s francoskim min. predsednikom Herriotom razgovor, v katerem mu je pojasnil, da bi bilo Ameriki nemogoče, pristati na pogoje, ki jih je stavila Francija za svoje razorožitve.

O teh pogojih, ki jih je predložil min. predsednik sam, je razpravljala francoska zbornica pretekli petek in jih tudi sprejela ter poverila Herriotu, da jih stavi na konferenci v Ženevi. V teh pogojih se zahteva, da se razpusti nemška armada, kakor tudi vse druge profesionalne armade v evropskih državah. Dalje, da se mora uvesti mednarodna kontrola nad oboroževanjem, kakor tudi, da se morajo člani Lige narodov obvezati, da bodo zastavili vse svoje moči, da se upošteva člen 16 Liginih pravil, ki govori o tem, da mora Liga nastopiti proti napadalcem. Končno se zahteva v pogojih, da mora Amerika podpisati posebni pakt, s katerim se bodo poostrele določbe za izvedbo Kelloggovega pakta.

S tem zadnjim pogojem se Amerika ne more strinjati. Kakor se je izrazil Davis, je sicer Amerika vneto za to, da se Kelloggov pakt, po katerem se obsoja vojna kot zločin, v polnem obsegu izvede, vendar pa ne more pristati na drugo, na kar namigava francoska zahteva, da bi se namreč obvezala, nastopiti z orožjem v roki proti kršiteljem. Pač pa je pripravljena, sodelovati, da se v slučaju vojne dožene, kdo je krivec.

POZNEJŠE DOSTAVLJANJE MLEKA

Chicago, Ill. — Od zadnjega petka naprej smejo mlekarji dostavljati mleko na domove šele po osmi uri jutraj. Tako se je določilo na zborovanju unije razvaževalcev mleka v četrtek zvečer. Na istem zborovanju so razvaževalci tudi odbili predlog mlekarja, da bi se njih plača smela znižati za \$10, od sedanjih \$45 na teden na \$35. S tem je tudi, vsaj začasno, padlo v vodo arpanje, da bi se cena mleka znižala pri kvartu od 11 na 9 centov. Lastniki mlekarj z nemirom gledajo čimdalje večjo konkurenco od neunijskih mlekarj, katere prodajajo mleko cenejšje. Tudi proizvajajo, kako je možno, na druga mesta dobivajo cenejšje mleko, n. pr. Milwaukee po 8c kvart.

in z mojstersko potezo znajo nato napraviti iz muhe slona.

KANDIDAT ZA SENATORJA

Tukaj je Tallent Tubbs, rep. senatorski kandidat za Kalifornijo, ki kandidira proti demokratu Wm. G. McAdoo. Mož lastuje tovarno v San Francisco, ki jo je podedoval po svojem očetu, v kateri baje dostikrat poprime za delo kot navaden delavec.

NAVODILA VOLILCEM

Na kak način se izpolni glasovnica.

Chicago, Ill. — Tukajšnji okrajni klerk je konec preteklega tedna izdal pojasnila za volilce, kako izpolniti glasovnico. Pretežni večini volilcev so sicer ta navodila že znana, vendar ne bo odveč, ako se ponovno objavi. — Volilci lahko izpolnijo glasovnico na tri načine. Eden način je, da volijo za celotno listo kake stranke. V tem slučaju napravijo križec v krog na vrhu pred imenom stranke, za katero hočejo voliti. Drugi način je, da delno razdelijo svoje glasove. Ako hoče kdo po večini voliti n. pr. demokratske kandidate, a za kak urad hoče dati svoj glas kakemu možu druge stranke, potem lahko enako, kakor v prvem slučaju, napravi križec v krog na vrhu pred demokratsko stranko, poleg tega pa še križec v četverokotu pred tistim kandidatom druge stranke. Po tretjem načinu pa volilec ne odda svojega glasu "straight" za kako stranko, marveč zaznamuje s križcem četverkotnike pred posameznimi kandidati; s tem razkropi svoj glas lahko po celi glasovnici.

VOJNO ZAHTEVAJO

Santiago, Čile. — Kakor prihajajo poročila iz sosednje države Bolivije, prirejajo tamkaj po več mestih demonstracije proti vladi, ker se ne odloči in ne napove odkrite vojne proti državi Paragvaj, s katero je v dolgoletnem sporu zaradi pokrajine Gran Čako. Baje pošilja ljudstvo predsedniku Salamancu ultimatu, naj se ali spusti v vojno s Paragvaj, ali pa odstopi.

VSE PRIPRAVLJENO ZA PIVO

Pričakuje se samo še odločba kongresa.

Washington, D. C. — Kakor objavlja predsednik delavskega narodnega odbora za premembo Volsteadovega zakona, so ukrenjeni že vsi potrebni koraki v posameznih državah, da se odpravijo ovire za prodajanje piva v slučaju, da kongres to zimo izpremeni prohibicijski zakon. V vseh državah imajo pripravljene moče, ki bodo potrebno ukrenili, da se lahko prične prodajati pivo takoj, ko kongres uveljavi tozadevno izpremembo.

HOOVER SE KAŽE VELIKO DUŠNIM

Washington, D. C. — Kakor izjavlja pom. blagajnik Zdr. držav, vrne predsednik Hoover vsak mesec 20 odstotkov svoje plače Zed. državam. Kakor znano, je predsednikova plača, \$75,000 letno, določena v ustavi, in je zato kongres nima pravice znižati. Hoover, da se ljudstvu prikupi, stori zdaj to iz lastne volje.

V POLITIČNEM VRTINCU

Indianapolis, Ind. — Spričo bližajočih se volitev je politika popolnoma prežela življenje tukajšnjega prebivalstva. Pretekli petek zvečer je imelo pri-liko, slišati dva odlična govornika iz dveh nasprotnih strank, namreč republikanec Hoover in demokrat Ritchieja, ki sta imela svoje govore v dveh različnih dvoranah v presledku dveh ur. Hooverja je neposredno ali potom zvočnikov poslalo okrog 90,000 ljudi, Ritchieja pa okrog 65,000. Na tisoče drugih je pa isti večer prisostvovalo političnim paradam

NAZNANILO NAROČNIKOM

V torek, 1. novembra, je zapovedan katoliški praznik Vseh svetnikov. Delo v naši tiskarni bo ta dan počivalo in vsled tega ne bo izšla sredina izdaja našega lista. Prihodnja številka bo torej v četrtek.

KRIŽEM SVETA

— Pariz, Francija. — Med tukajšnjimi Amerikanci se vodi slavnato glasovanje glede izida volitev v Ameriki. Pri tem pa se daje Rooseveltu znatna večina glasov, namreč 150, dočim se jih je odločilo za Hooverja 100 in za Thomasa 40.

— Varsava, Poljska. — Predsednik republike je poslal poziv članom parlamenta, da se sestanejo 31. oktobra. Glavna razprava se bo vršila glede proračuna, ki izkazuje 35 milijonov dolarjev primanjkljaja.

— Berlin, Nemčija. — V vzhodni Evropi se vrši prava tekma, kdo bo drugega prevpil v zraku. Zdaj se je v Leipzigu postavila nova radio postaja, ki je močna tako, da bo zaglušila vse postaje v Varšavi, Pragi in Moskvi.

— Bukaresta, Rumunija. — Vlada in parlament se bavijo s problemom, v kak položaj naj se postavi princesinja Helena, ločena žena kralja Karla. Parlament zahteva, da se ji da več pravic, in da se ji izroči v oskrbo sin Mihael.

NASPROTNIKA ZOPET PRIJATELJA

Albany, N. Y. — V petek je Al Smith obiskal gubernorja Roosevelta. Da dokazata, da sta v resnici zopet prijatelja, sta po daljšem pogovoru poklicala v sobo časniške poročevalce, proti katerim se je Smith izrazil: "Ako bi bila Francoza, bi se poljubila, ker sva pa Amerikanca, si samo stisneva roke."

RELIEFNI SKLAD SE ČRPA

Chicago, Ill. — Pri zborovanju mestnega sveta je pretekli petek povedal župan Cermak 300 zastopnikom brezposelnih, da se reliefni sklad čimdalje bolj niža in da bo tokom meseca novembra popolnoma izčrpan. Ako se do tistega časa ne bo dobilo denarja od kod, se bo morala ukiniti vsaka pomoč brezposelnim.

PROSTOVOLJNO ŠEL V JEČO

Mexico City, Mehika. — Koncem preteklega tedna se je v tukajšnji kaznilnici vršila boksarska tekma, katero je prišlo gledat tudi število civilistov. Med predstavo sta slučajno prišla skupaj kaznjene Ruis Moreno in neki civilni gledalec, M. Carillo. Zadnji potoži kaznjence, da je brez dela in da se boji, da bo moral gladovati preko zime, ter blagruje kaznjence, da je preskrbljen. Rezultat tega pogovora je bil, da sta izmenjala obleki, in je Carillo odšel v ječo, kaznjene pa v prostost. Razliko so opazili šele, ko so se jetniki vrnili v celice.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Iz Jugoslavije.

ŠTAJERSKA HUDO PRIZADETA PO ZADNJI VREMENSKI KATASTROFI, ZLASTI V BREŽIŠKEM OKRAJU. — SLOVENIJA JE GLEDE KMEČKIH DOLGOV NA DRUGEM MESTU. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI IN NESREČE.

Brežiški okraj hudo prizadet po orkanu

Brežice, 7. okt. — Ponovna katastrofa je dne 3. oktobra zadela brežiški okraj. Oni del okraja, ki je ostal po avgustovih nevihtah nepoškodovan, je pa sedaj utrpel strašno škodo. Zlasti so bili s točo prizadeti kraji Zabukovje, Rajhenburg, Videm, Zdole, Sromlje, Artiče, Pišeče, Globoko, Brežice, del Bazeljske in Kapel daleč tja doli preko Sotle na Hrvaško. Nad pol ure je padala uničevalna toča, ki je uničila vse, kar je še rastlo in zorelo. Najhuje je za vinograde, kateri niso bili še obrani, in teh je 98 odstotkov. Grozdje je bilo zbitno na tla in jagode je dež odplaval v dolino. Ljudje so pobirali zbite grozde in jagode iz blata, da rešijo, kolikor se še da rešiti. Uničena je tudi ajda. Na novo posejane njive so odkrite in zrahljana zemlja na več krajih s semenom vred odplavljena. Sadje je otreveno ali pa tako obtočeno, da ni več za prodajo. Toča je bila tako debela, da je razbijala opeko po strehah in pobijala šipe. Po toči je pridivil še strašni orkan, ki je pokončal še ostalo. Brez dvoma je brežiški okraj letos najhuje prizadet. Ljudstvo je popolnoma zbegano in ne ve kaj početi.

Popis kmečkih dolgov

Kmetijsko ministerstvo je zbralo podatke o višini kmečkih dolgov. Po tej statistiki znašajo kmečki dolgovi v Sloveniji celih 1045 milijonov dinarjev. To je eno šestino več, kakor je drugih kmečkih dolgov v državi. Na eden hektar obdelane zemlje pride v Sloveniji 5303 Din, v vseh ostalih banovinah, razen primorske, ki obsega Dalmacijo in Hercegovino, kjer je še slabše, znaša dolg na hektar obdelane zemlja komaj polovico tega zneska.

Strel v hrbet

V Vitanju v celjskem okraju je neki možki v prepiru ustrelil krojaškega pomočnika Ivana Kovška v hrbet. Kovšek ima ranjena tudi pljuča, ker je šla krogla skozi.

Nenavaden dogodek

Blizu Splita so ribiči hoteli potegniti iz morja veliko množino rib. Ko so vlekli mreže, je iz množine rib skočil kvišku močan delfin, ki je padel na veliko električno svetilko, močno za 3000 sveč, in jo razbil. Ranjen je bil, a vseeno ušel.

Strela ga je ubila

Pri zadnjih nevihtah, ki so divjale po Slovenskem in Hrvatskem, je neurje zalotilo na paši 14letnega posestnikovega sina Jakoba Matikoviča iz Velike Mlake na Hrvaškem. Nesreča je hotela, da je v dečka udarila strela in je ostal na mestu mrtev.

Smrtna kosa

V Zgornji Polskavi je umrl France Uranjek, posestnik, gostilničar in trgovec. — V Ljubljani je umrla Frančiška Arharjeva, roj. Bajčeva, žena poštnega uradnika. — V Belgradu je umrl Ivan Kranjec, večletni ravnatelj bivše Kranjske hranilnice v Ljubljani. — V Ljubljani je umrla Milka Primc.

Žejna Ljubljana

Po statistiki, ki jo objavlja jo starokrajski listi, posnemamo, da je Ljubljana popila v prvi polovici letošnjega leta 1,714,613 l alkoholnih pijač, to je za 48,613 l več kakor lani in za 277,537 litrov več kakor predlanskim. Najbolj je narastel konzum vina, medtem ko je konzum žganja in piva padel.

Otvoritev ladjedelnice

Z velikimi slovesnostmi so v Splitu dne 8. oktobra otvorili veliko ladjedelnico "Split" v zalivu reke Glavičine. Ladjedelnico je ustanovilo francosko podjetje Chantieres de la Loire

Za lepoto Ljubljane

Pred nunsko cerkvijo na Kongresnem trgu v Ljubljani so pričeli razkopavati staro stopnišče, katerega bodo nadomestili z novim monumentalnim, ki bo v kras cerkvi in celi okolici.

Lepo treznostno slavlje

Na Kumu se je nedavno vršilo lepo treznostno zborovanje, katerega se je udeležilo nad 2000 udeležencev. Nekaj posebnega je bilo to, da so ob tej priliki dobili vsi brezposelni brezplačno kosilo.

Stekel volk

V okolici Vranja se je nedavno pojavil stekel volk, ki je obgrizel več oseb. Napadel je tudi žanjice, ki so se ga vsaj nekatere ubranile s srpi.

Promoviral

Na tehniku Charlottenburg-Berlin je promoviral za doktorja kemije inž. Metod Pogačnik iz Podnartu.

Mesečnica

Iz Splita poročajo, da je Marja Sorčeva v Splitu, ki je mesečna, vstala neke noči iz postelje in šla na verando, s katere je padla 150 čevljev globoko na dvorišče in se zelo pobila. Sama prav nič ne ve, kako je vstala in se sprehajala po verandi.

Nesreča z orožjem

Konrad Vajda iz Ptuja, 18-letni mehanik, je radovedno pregledoval nabit samokres. Bil je pa pri tem tako nepreviden, da se je orožje sprožilo in ga nevarno obstrelilo na levi roki.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1893.
Izda se vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.
Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544
Published By: EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544
Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50, Za Chicago, Kanado in Evropo: Za celo leto \$6.00, Za pol leta 3.00, Za četrt leta 1.75
Subscriptions: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50, Chicago, Canada and Europe: For one year \$6.00, For half a year 3.00, For three months 1.75

POZORI! Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraća.
Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Idealizem o Panevropi se širi

Nekateri so kritizirali panevropsko gibanje, češ, da je zgrajeno na samih utopijah in da gre zgodovina človeštva z mrkim pogledom in z zaničevalnim smehom mimo teh idealizmov, ki se v malem krožku navdušujejo za "politični futurizem", kakor je nekoč bivši italijanski zunanji minister Grandi imenoval vseevropske pokrete. In res, ako beremo poročila o panevropskem kongresu, ki se je vršil v Baselu, in če poskušamo prilagoditi predloge in načrte tega sestanka dejanskim političnim in gospodarskim priklanam v Evropi, potem je skušnjava, da bi jih z ironijo odklonili, v resnici velika. Nikdar niso bili v moderni zgodovini posamezni narodi drug od drugega tako neizprosno ločeni, nikdar v najnovejšem času niso posamezne države v Evropi tako dosledno odklanjale duha solidarnosti in žrtve, katere solidarnost nalaga, nikdar nacionalizem ni zavzel tako egoističnih oblik, kakor v dobi, katero pravkar preživljamo. Pod to odelo nacionalizma, ki bi rad vsaj v okviru in v mejah posameznih držav ustvaril neko skupnost hotenja, pa se vedno bolj širijo razpokline socialnih stanovskih naspotstev. Naša stara Evropa se nam torej predstavlja danes vsa razorana in razpokana, vsa razsekana v nacionalne in v socialne tabore, vsa razjedena od najgrših strasti sovraštva in zavisti, a vse to pokrito s pajčolanom neke lažnjive dobre volje. Zato bi se zdelo upravičeno smatrati vseevropsko propagando za blazno in utopično, ker razpadajoča evropskega organizma ne more ozdraviti.

In vendar bomo baselski kongres vseevropskih idealistov pozdravili z velikim spoštovanjem. V očeh suhoparne politične aritmetike morda kongres res ne predstavlja mnogo. Svetovni tisk nam poroča, da sedi v krasni rdeči dvorani vzorčnega sejma v Baselu en revni tisoč zborovalcev, med katerimi je nad sto članikarjev in 26 delegatov raznih narodnosti. Delegatov narodnosti in ne držav. Kaj predstavlja ta peščica, ta "pusillus rex"? Koliko odstotkov javnega mnjenja? Toda mimo vseh teh nepravilnih statističnih razmotiranj, ki rada osmešujejo vsak idejni pokret, bomo kot krščanski narod, ki dolguje svoj obstoj nesebičnemu delu idealnih velikanov iz naše davne prošlosti, spoštljivo pozdravili vse, ki se hočejo nesebično in odkritosrčno žrtvovati, da rešijo Evropo pogube. Vseevropski kongres v Baselu se nam zdi v prvi vrsti močna afirmacija idejnih vrednot nad materialjnimi vrednotami. Ideja o sodelovanju, o sožitju, o sopogamganju, ideja o skupnih "veselih" žrtvah, ki so potrebne za premaganje skupnih neprilic, to so nauki krščanstva, s katerimi že dva tisoč let skuša izriniti iz neukročene človeške srca egoistične instinkte. Nacionalizem in komunizem, od katerih pripravlja prvi novo svetovno vojno med narodi, drugi pa svetovno vojno med socialnimi stanovi, sta krivi veri, ki izhajata obe iz predpostavke, da je gmotno blagostanje najvišji cilj človeškega hotenja. Baselski sestanek nasprotno je mogočna demonstracija duševnih vrednot proti diktaturi materializma. Ideja, ako je zdrava in odgovarja nepokvarjeni človeški naravi, se ne da niti osmešiti niti umoriti. Tudi ta, ki je prišla do izraza v Baselu, se ne bo dala. Morda se bo dala izvesti v danem trenutku v drugi obliki, kot je bilo širokopotežno zamišljeno na kongresu, toda na stvari sami to nič ne izpreminja. Za nas ostane glav-

no, da so se ravno danes našli pogumni duhovi, ki si upajo zaklicati nacionalizmu in boljševizmu v zobe, da hočejo vso navlako enih in drugih očistiti s krščanskimi nauki o ljubezni med stanovi in med narodi.

Drugo, kar nam na baselskem kongresu mora na vsak način dopasti, je, da je v marsikaterem pogledu zares odkril zanimive praktične predloge za reorganizacijo Evrope. Saj je na svoji končni seji celo izdelal neke vrste načrt ustave za vseevropsko zvezo, ki naj bi bila povečana švica. Mi vsi vemo, da danes čas še ni dozorel zato, da bi se ta ustava niti v najmanjšem izvlečku uveljavila, toda spricho dejstva, da se evropski državniki v sosedni Zenevi in po mnogih drugih konferencah po Evropi brez uspeha mučijo, da bi odkrili kakšno sredstvo za ublažitev neznosnega gospodarskega položaja, bi se smelo pričakovati, da bodo segli po resolucijah vseevropskega sestanka in si prisvojili vsaj eno ali drugo ter si jo vzeli za smernico svojih nadaljnjih razmotiranj.

Heine je enkrat zapisal: "Rühr nicht an den Schlaf der Welt!" (Ne moti sveta v njegovem spanju!). Svet v spanju predstavlja stari rod državnikov, ki bi najrajši prepustil vse razvoju po dosedanjih tradicionalnih smernicah. Ne motiti tega razvoja! Naj gre svojo pot naprej! Nič zavirati, nič ovirati! Naj dere voz nacionalizma dalje, naj se zbira socialna revolucija! Mlajši rod idealistov pa se ne boji buditi sveta iz njegovega spanja. On ve, da ga s tem draži in da ga izziva na boj. On se ne straši zaustaviti tok reke z močnimi jezovi, akoravno dobro ve, da si s tem natovarja veliko dela in mnogo trpljenja. In ta mladi rod govori skozi resolucije baselskega kongresa. In če sodobniki, ki vodijo usodo držav in narodov, ne bodo razumeli tega jezika, potem bo zastava, ki jo je dvignila mlajša in svežjša generacija in na katero je zapisala besede mednarodne in medstanovske solidarnosti, zavihrala še močnejše in tudi zmagovito nad razvalinami sveta, ki se je bal za svoje spanje.

ZANIMIVOSTI S POTOVANJA

Bressler, Pa.

Prijatelj Frank Kočevar me je opozoril, da je potovanje v hladnem jesenskem času kaj prijetno, ko nam narava kaže svojo zadnjo krasoto, predno se trudna poda k zimskemu poljčku. In tako se je zgodilo, da smo se odpravili na pot 19. septembra. Z menoj je šla tudi moja družina. Po dolgi in široki cesti smo se peljali čez Harrisburgh in nadaljevali pot ter po desetih urah vožnje prispeli v lepo mesto Lorain v Ohio. Že precej trudni dolge vožnje smo se ustavili pri Mr. in Mrs. John Muc, ki so nas prav ljubeznivo in prijateljsko sprejeli in nam tudi postregli z vsem mogočim, kar se je najboljšje moglo dobiti. Cela dva dni smo užívali gostoljubje in smo tudi obiskali družino Mr. Nemanica, ki stanuje na Elgeria Ave. v Lorainu, kjer so nas tudi ljubeznivo sprejeli in nam postregli. Hvala obema družinam. V petek, 23. septembra smo se poslovili od Loraina in se v lepem sončnem vremenu peljali po lepi gladki cesti v veliko svetovno mesto Chicago. Hl. Zopet nas je vzelo celih dolgih 10 ur, da smo ga zagledali. Ker nam ni to mesto preveč poznano, smo imeli precej težav, predno smo našli družino Mr. John Judniča na 1848 W. 23rd St. Omenjeni Mr. John Judnič je namreč brat moje soproge Mrs. Mary Sukle. Prav gniljiv je bil sestanek med bratom in sestro, ki se nista videla že celih 33 let.

Prijaznega sprejema in istotako prijazne postrežbe, katere smo bili pri Judničevi družini deležni celih pet dni, nikakor ne morem opisati. Le to rečem, da najlepša hvala in zahvala Judničevi družini za vse. Hvala lepa pa tudi Mrs. Mlakar, ki nas je z velikim veseljem peljala v uredništvo Amer. Slovenca, kjer smo bili prav prijazno sprejeti tako od g. urednika Mr. Jeriča in Mr. Praha, kakor tudi od drugih in so nam tudi z veseljem razkazovali stroje in drugo. Lepa hvala. Amerikanskemu Slovincu pa želimo veliko uspeha.

Dne 24. septembra smo nadaljevali pot proti Waukeganu, kjer smo obiskali vilo družino Mrs. Mary Sukle. Veselo so nas sprejeli in nas živahno pozdravili. Mr. Martin Sukle nas je vse skupaj peljal proti drugi Waukegan North Chicago Cooperative. Tu smo si ogledali krasno zalogo Grocery and Meat Market. Od tam smo šli še v Narodni dom, ki je prav lepa stavba. Ker se je že mrznilo, smo se podali na dom k Mr. Martinu Judniču, kjer nas je čakala okusna večerja. Kar kljub prošnjam omenjene prijazne družine nikakor nismo mogli ostati tam še en dan radi zamude časa, smo se prijazno poslovili in se vrnili nazaj proti Chicagu na 1848 W. 23rd St. kjer smo prenočili in se drugi dan, 25. sept., podali v družbi z Mr. in Mrs. Judnič na lepi griček v Lemont na medeni piki, katerega je priredil umni slovenski čebelar Rev. Father

John Ferlin, OFM. Omenjena nedelja je bil res lep in prijažen dan, kakor nalašč za tak medeni piknik. Z velikim občudovanjem smo gledali, kako so prihajali avtomobili od vseh strani, da se udeležijo vselega piknika. Kakor je že bilo v Am. Slovincu večkrat pisano, je to prva slovenska božja pot v Ameriki. Počastili smo tam Marjijo Pomagaj in na hribu ob jezuru počastili Lurško Gospo ter se nato vsedli k mizi, ki je stala pod košatim drevesom, in ker smo imeli s seboj dober prigrizek, katerega je prinesla polno košarico Mrs. Judnič, smo se tudi počestili s krepčali. — Po kratkem odpočinku na hribu smo se podali proti Jolietu, kjer smo spet dobrodošli. Obiskali smo družino Joe Krašovec in od tam smo šli k Martinu Dragovan in smo pri njem tudi prenočili. V Jolietu smo obiskali tudi Jožeta Zlogar. Hvala lepa vsem za prijazno postrežbo in pa na svidenje. — 4. Jolietu smo se podali 26. sept. nazaj v Chicago na dom Mr. in Mrs. Judniča, kjer smo se zopet prijazno zabavali pri okusni večerji in sladkem vinu precej dolgo v noč. Drugo jutro, 27. septembra, smo si še enkrat segli v roke, obrnili karo proti domu in nadaljevali pot proti Lorain, O., kjer smo spet prenočili pri Mr. John Muc, potem ko smo dobro povečerjali in se pri sladki kapljici dostojno pozabavali. Drugi dan, 28. sept., smo jo ubrali proti Clevelandu in od tam smo obrnili proti domu državi Pennsylvaniji. Po poti smo še zapeli: Veseli bodimo, vesel' ga srca, smo z lušnega kraja, iz Bressler doma. — Kmalu smo zopet zagledali naš prijazni dom v Bressler, kjer smo našli vse v najlepšem redu, kakor smo zapustili; in ostali so nas tudi z veseljem sprejeli. — Pozdrav vsem čitateljem tega lista, listu Amer. Slovincu pa veliko uspeha.

JOŽE SUKLE

SMRTNA KOSA V INDIANA-POLISU

Indianapolis, Ind.

Smrt prav pridno kosi v naši naselbini. Skoro v enem mesecu časa nam je pobrala štiri žrtve iz naše sreče. Prvega je pokosila po komaj par dni trajajoči bolezni, in ta je bil Joseph Bačar, bivši večletni in ugledni gostilničar v naši naselbini. Doma je bil blizu Novega mesta Dolenjskem. Tukaj zapuščala žalujočo vdovo Mrs. Uršulo Bačar, v starem kraju pa še živelo mater in več sorodnikov. — Druga smrtna žrtev je bila Mrs. Stanič, še mlada žena, rodom Poljakinja, ki je bila dobra katoliška žena. Tukaj zapuščala žalujočo soproga, sina in neotolajljive sestre. — Tretji, ki ga je smrt pokosila, je bil Lovrenc Maček, samski, doma s Kranjske. — Ravno sedaj, ko po pišem, pa zvonijo že zopet pojo v slovo žalostno pesem raz zvonika naše slovenske cerkve presv. Trojice in naznanjajo, da je umrla Miss Angela Brod-

nik v cvetju mladosti, stara komaj 23 let. Bolehala je dalje časa za srčno oslabelostjo in tej bolezni je tudi podlegla v nedeljo, 23. oktobra. Vsakemu se milo stori, ko vidi tako mlado, krasno, belo oblečeno devico ležati v krsti, ki pa izgleda, kakor bi mirno spala. Iz te krste nam brez besed, a dovolj glasno govori: Danes meni, jutri tebi. — Tudi meni se je okozalo pri spominu, kako je bila ta deklica pridna in prijudna. — Pred petimi leti sem takoj nesrečno padla po stopnicah, da sem si zlomila nogo in morala sem ostati v postelji cel dolgo mesec. Stregla in pomagala mi je takrat Miss Karolina Brodnik, mlajša sestra sedaj prezgodaj umrle Angele, ki je tudi prav pridno dekle. Ne morem popisati, kako ste bili obe sestrice dobri do mene. Angela mi je vedno nosila knjige z lepimi pripovedkami in rekla: teta, prinesla sem vam knjige lepih povesti, da boste brali in vam ne bo tako dolgočasno, ko morate tako dan na dan ležati. — Jaz sem namreč strastna čitateljica lepih knjig in sem ji bila za to silno hvaležna in hvaležna sem ji še danes. — Pokojna Angela je bila tudi izvrstna pevka in velika pomoč pri dramatičnem klubu. Kako izvrstno je znala izpeljati tudi še tako težke vloge. Bila je pa tudi pristno slovensko dekle, ki se ni sramovala slovenske govornice, pa se tudi ni sramovala starejših oseb, katere mladina marsikje prezira. Z vsakim je bila prijazna in dobra. — Dragica Angela, če tudi si bila mlada in je bila med nama v letih precejšnja razlika, si bila vendar z menoj vedno prijazna. Zato se te pa bom spominjala in ti darovala duhovnih cvetic, da ti bo zemljica lažja in boš bolj sladko spavala, dokler se enkrat ne snidemo nad zvezdami. — Vama, Mr. in Mrs. Brodnik, kakor tudi bratom in sestram pokojne in vsem sorodnikom izrekam moje iskreno sožalje.

Annie Koren.

SMRTNA KOSA IN DRUGO Z ELY

Ely, Minn.

Pred kratkim je bil na tukajšnje katoliško pokopališče pokopan Ivan Bolka, ki je umrl v starosti 70 let. Pokojni je bil pravi gorenski tip, a ga je na stara leta zelo mučila naduha. Na Lawrence cesti v Ely zapuščal oženjenega sina Antona, ki je že več let bolan na delnem mrtvovodu in je popolnoma nesposoben za kakšno delo. Žalujočim naše sožalje, pokojnemu pa večni mir in lahka naj mu bo ameriška zemlja. Dne 18. oktobra so bile tu volitve v svrhu posojila za svoto \$200,000, katerega bi naj najelo naše mesto za razna izboljšanja mestnih uprav, najkveč v namenu, da bi se pomagalo brezposelnim, dokler rudnik zopet zadostno ne obratuje za vzdrževanje delavskih družin čez zimo. Volitev je izpadla nepovoljno za mesto. Ko-

mentar pa prepustim drugim, ker po toči zvoniti je itak prepozno.

Slovensko občinstvo v Minnesoti iz Vermillion in Messaba Range se opozarja na politični oglaš g. Marko Nolana, ki kandidira za poslanca. Njega je pripoznala Farmer and Labor stranka za kandidata, dasi je on popolnoma neodvisen od stranke. Oglaš je objavljen v današnji številki in se vam priporoča, da ga dobro preberete, ker je v njem dobro označena njegova platforma.

Jos. J. Peshel.

UREDNIKOVA POŠTA

— Mrs. F. Župčak, Milwaukee, Wis. — Dopis prejeli, ko je bila sobotna številka že v tisku. Pošljite prihodnjič preje in bomo radi postregli.

— Naročnik, Cleveland, O. — V Jugoslaviji je začasno v veljavi zakon, ki prepoveduje izvoz denarja iz države. Naenkrat je mogoče poslati iz Jugoslavije samo 500 Din. Za višje svote je treba vložiti prošnjo na ministerstvo za posebno dovoljenje.

— A. M., Joliet, Ill. — Glede predsedniških volitev je naš list v zadnjih letih večkrat pojasnil, kako je izvoljen predsednik Zdr. držav. O priliki bomo to zopet storili. Glede glasovnic imajo pa v vsakem okraju gotove določbe in pravila, ki jih potrdi in uveljavi okrajni sodnik. O tem vprašajte svoje ga Precinct captaina, ki je o tem gotovo inofriran, kako je treba voliti, da se ne spridi glasovnice, da ni potem zavržena.

— Clanica S.Z.Z., Cleveland, Ohio. — To, kar ste poslali, je zahvala in spada med oglase in ne dopise. O tem smo že večkrat povedali, da osebnih zahval za razne partyje itd. ne bomo objavljali v dopisih. Spo-ročite nam, če želite, da priobčimo kot oglaš.

PES BRANITELJ

Med kopanjem v Logaščici je nekemu šestletnemu sinu železniskega uradnika Vrbovska iz Logatca neki večji deček zaglaval kamen v glavo in mu povzročil precej veliko rano. Prestrašena mati je prihitela k ranjenemu otroku in ga, ko se je prebudil iz omedlevice, hotela odvesti k zdravniku. Prišel pa je po cesti oče onega dečka, ki je vrzel kamen, ko je za to izvedel, in v pianosti napadel mater ranjenega otroka ter ji ni pustil, da bi šla k zdravniku. Pri tem se je nabralo na cesti veliko ljudi, ki so vso preplašeno mater komaj rešili iz oblasti pijanca. Na presenetljive način se je za mater z ranjenim otrokom zavzel neki nepoznan pes, ki se je z vso silo zakadil v pianca in ga pričel grizti, da je moral popustiti. Zvesti črni pes je pa potem spremljal mater z otrokom iz lastnega nagiba do zdravniškega stanovanja, nakar je spet izginil, kakor se je pojavil.

SIRITE AMER. SLOVENC!

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

Stražniki so bili oddaljeni od Taglata jedva par korakov. Ni si upal približati njima, ker je vedel, da tiste palice v rokah, ki sta jih držala, pljuje ogenj in strahovito praska in prinaša smrt. Vsaki izmed stražnikov je imel po eno tako palico, namreč puško. V slabih sekundah pameti gorilkega črnca Taglata se je poročil narč. Začel si je, da bi bilo blizu šotora dnevo, s katerega bi skočili na stražnike in bi s njima po svoje obračunal.

(64)

Streha šotora je segala malo preko šotorskih strani. Zdal je mislil Taglat, da bi lahko skočil s strehe na svoje žrtve. Mislil si je enega bom stisnil in zgrizel preje, nego se bo drugi zavedel in se postavil s tisto palico v bran. Taglat se je pomaknil nekaj korakov nazaj, da se bo zaletel in skočil na streho. To je storil in naredil je velik skok. Priletel je na slamatno streho šotora. Ker je skočil na nek prečnik, in je za trenutek ostal na strehi.

(Metropolitan Newspaper Service)

Ko pa je Taglat opazil malo naprej se je slamatna streha od njegove teže podala in razlezla in Taglat je padel skozi streho v šotor. Moral je pasti ravno na Ivano, kjer je ta zaspila od strahu. Stražnika sta zdaj, kul ta ropar, v vpije in sta se navnela v šotor. Mislila pa je Taglat je pograbil Ivano in jo je stisnil v svojo naročje in v svoje močne dolge godiške žape. Bil je to pač svoje vrste pripor, kakoršnega Arabi še niso doživeli.

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Ker je Taglat bil načenjen v grabečo obleko je Ivano najprej mislila, da se je navajal na njo kak Araber. Bila je gotova v tem, da jo drži kak človeška roka in je utihnila, misleč, da je kdo, ki je že bil obledel. Stražnika sta pred vrati in čez prihodnjak, a ker v temi nista opazila ničesar in sta mislila, da je morda notri Ahmed Zek sam, sta na to odšla na svoj posel. Taglat pa je hpeel mirno v šotoru, čis, da ga napadeta. Kaj se zgodi sedaj?

POGLEJTE NA DATUM POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka "11-32", je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEK.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obnovo moje naročnine za "Amer. Slovenca".
Ime
Naslov
Mesto

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

6 Nedelja — Lenard. Helena.
7 Ponedeljek — Janez Gabrijel.
8 Torek — Klaydij. Godfrid.
9 Sreda — Teodor.
10 Četrtek — Andrej Avelinski.
11 Petek — Martin.
12 Sobota — Martin, papež. Avrelij.

PETINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Vemo, da je Bog nad vse pravičen, ki ljubi vse dobro in sovraži vse hudo. Vemo, da vlada Bog vesoljni svet in da se brez njegove volje ne zgodi ničesar. Sedaj pride vprašanje: Zakaj dopušta Bog zlo na svetu? Odgovor nam da današnji evangelij: Ne Bog, ampak sovražnik božji, hudobni duh, je začetnik vsega zlega. Bog pa pripušta zlo na svetu, da se ne iztrebi iz sveta tudi dobro.

Bog je vsejal le dobro seme, za njim pa prihaja duh teme in seje ljuliko. Svetnika sta bila prva dva človeka, ko jih je Bog ustvaril, hudič je napravil iz njiju upornika. Bog je ustvaril človeka za neumrjčnost, toda po nevoščljivosti hudičev je prišla smrt na svet, pravi sv. Pismo. Nevoščljivost pekla je vir vsega hudega. In kakor je bilo ob začetku sveta, tako je bilo ob vseh časih. Hudič sovraži stvarstvo božje milosti, on sovraži bogaboječe duše, ne privošči jim ljubelega domačega miru, ne privošči jim nebeskega plačila. Sam pogubljen, gleda samo, da bi pogubil še druge, zato njegova zasledovanja, njegove skušnjave. Njegov namen je, da seje ljuliko, kjer je Bog vsejal pšenico.

Ali bi ne bilo bolje, bo kdo rekel, če bi Bog hudega ne pustil? Tako so tudi mislili evangelijski hlapci: "Pojdimo, iztrgajmo ljuliko," toda gospodar je rekel: "Pustite oboje rasti do žetve, sicer potrgate morda z ljuliko tudi še pšenico. Bog noče zla, pač pa je pripusti, ker je dal človeku svobodno voljo, in ker ve on tudi zlo obrniti v dobro.

Dal je človeku prosto voljo; seveda on to lahko zlorablja. Ko bi ne imeli proste volje, potem bi seveda morali stori vse le po volji božji. Mi bi ne mogli grešiti. In za to bi ne mogli dobiti večnega plačila, ker dobra dela ne bi prišla iz naše proste volje, ampak iz neke notranje prisiljenosti.

Če Bog pripušta zlo na tem svetu, stori to, ker hoče to zlo porabiti kot sredstvo za nekaj dobrega. Hudoben človek dela hudo, ne more pa preprečiti, da ne bi Bog njihovih hudobnih del obrnil v kaj dobrega. Iz sovraštva in nevoščljivosti so prodali Jožefa njegovi bratje v sužnost v Egipt. Toda Bog je to obrnil v dobro. Ko bi bilo vse zlo in hudo vzeto iz tega sveta, ali bi imeli mi priložnost, da bi bili ponižni, krotki, mirni, da bi radi odpustili našim razžaljivcem? Le ker imamo opraviti z drugimi hudobnimi ljudmi, se lahko vadimo v čednostih in krepostih. Ljulika mora ostati na njivi do casa žetve. Ko pa pride ta dan, dan poslednje sodbe, potem bo Bog to ljuliko vrgel v večni ogenj; dobro, plemenito, čednostno, vse, kar je zmagovalo nad hudim, bo pa vzeto v kraljestvo nebeskega kralja.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Neprava delitev

Iz Celja pišejo, da so v ta-
mošnji cinkarni nedavno zelo
čudno postopali. Delavce, ki
imajo družine in nobene stre-
he so odpustili, one pa, ki im-
ajo kaj posestva in svojo streho,
so pa obdržali. Odpustili so tu-
di več takih, ki imajo po več
kot pet let službe, medtem ko
so sprejeli take, ki še niso pet
let v službi, nazaj na delo.

Napač

Posestnikovo ženo Marijo
Zavrženovo iz Celja je nekdo
ponoči napadel in jo nevarno
poškodoval po glavi in po te-
lesu.

Prvi sneg

Kamniške planine so že do-
bile svojo bleščečo zimsko oble-
ko, katere najbrže ne bodo sle-
kle pred prihodnjim poletjem.
Prvič so opazili letošnji sneg na
planinah v sredo 5. okt. Sedlo
je pobeljeno že do 1000 metrov
višine.

Nesreče in poškodbe

V Novih Jaršah je nekdo
udaril s polenom 32 letno de-
lavčovo ženo Marijo Pavšičovo.
— 12-letna Ivanka Jakopin iz
Oslavice je padla s česplje. — Na
Smarni gori se je ponesrečil 14
letni dijak Karel Pust iz Ljub-
ljane. — Vse so prepeljali v
Ljubljansko bolnico.

Huda nesreča

Vratarju pljuškega kolodvo-
ra Martina Lampretu se je pri-
petila huda nesreča. Ko se je na
kolesu vračal iz Haloz je na ne-
kem bregu odpovedala zavora
in je priletel v globok občestni
jarek. Odnegli so ga v pljuško
bolnico.

Otrok v vrelom apnu

V Belih vodah pri Slovenje
gradu je petletni sinček Fran-
ceta Terče, najemnika Greben-
škove gostilne, padel v jamo
ravno gašenega apna. Na srečo
se je oprjel deske in tako se ga
kmalu potegnili ven, pa je le do-
bil hude opekline.

Cestna nesreča

Med Limbušem in Maribor-
om se je na kolesu peljal 32
letni Alojz Brinovšek iz Cirk-
nice. Neki osební avto je na oz-
ki cesti zadel vanj, da ga je v
velikem loku vrgel in jarek in je
dobil nevarne poškodbe.

Smrtna nesreča

Trgovca Maks Cukala iz Št.
Jurija ob Taboru, ki trguje tu-
di s hmeljem, se je nedavno vra-
ča z inozemskim kupcem s kup-
čije iz Št. Pavla in Dolenje va-
si, proti domu. Ob uradniški hi-
ši prebolske tkalnice, je izza
grmovja skočil ravno pred nje-
gov avto 5-letni sinček mizarja
Alojzija Petelinška. Avto je
dečka zmečkal.

Nezgod v jami

V velenjskem rudniku se je
utrgala plast premoga in pod
seboj pokopala poleg stoječega
rudarja Ivana Pirtoška, ka-
tere ga so poleg stoječi delavci
kmalu odkopali. Pirtošek je do-
bil precej nevarne poškodbe.

Nesreča

Zagorja Albina Smogavca iz
Opločnice pri Celju je pri delu
tako udarilo, da mu je raztrga-
lo spodnjo čeljust.

Nesreča

Z voza je padel in se pri tem
nevarno pobil 35letni dninar

Janez Adamič s Kočevskega. —
Tomaž Avman, 33letni tesar s
Ceste dveh cesarjev v Ljubljani,
se je pri delu hudo poško-
doval.

Napredek Maribora

V Mariboru nameravajo v
kratkem zgraditi veliko tržnico
in sicer med sedanjo Bergovo
hišo in glavnim mostom. Tržni-
ca bi imela štiri, odnosno šest
nadstropij, v kateri bi bilo 54
mesarskih stojnic, 60 hladilnih
celic in 470 prodajalnih miz.

Horjulci so slavili svojega 70-letnega rešitelja

Eden prvih zadrugnih delav-
cev na Slovenskem je bil čev-
ljar Janez Stanovnik v Horjulu
pri Ljubljani, kateremu so Ho-
rjulci dolžni hvaležnosti, ker jih
je rešil propada, ko je ustanovil
prvo hranilnico "rajjajznovko",
kamor so Horjulci spravljali
svoje borne zaslužke, katere so
poprej izdajali za "geruš" in
nevedoma lezli v dolgove. Ome-
njeni je ustanovil tudi kmetij-
sko društvo in živinorejsko za-
drugo.

Produkcija sladkorja

Po cenitvi strokovnjaka Dr.
Mikuša bo produkcija sladkor-
ja znašala v tekoči sezoni v
Jugoslaviji 65.000 ton v prime-
ri s 83.000 tonami v sezoni
1931-32. — Evropska produk-
cija sladkorja se ceni na 7.397.
000 ton, z Rusijo vred pa 7 mi-
lijonov 583 tisoč ton.

Šest se jih je zastrupilo

Iz Sarajeva poročajo, da je
doletela dve kmečki družini iz
Moštre nesreča, da so se za-
strupili, ker so uživali pokvar-
jeno meso krave, ki je zbolela
za nekim črnim izpuščajem.
Kmet Hasan Buko je na za-
strupljenju umrl.

Huda poškodba

Pri pleskanju neke hiše v
Ljubljani je padel z lestve 53-
letni pleskar Alojzij Požilič in
dobil tako hude poškodbe, da
mu je pri padcu bruhnila kri
iz ust, ušes in nosu.

Smrtna nesreča

50letna Marija Zadravčeva,
žena železniškega upokojenca
v Ljubljani, se je z možem in
hčerko vračala domov po stop-
nicah v kletno stanovanje. Na-
enkrat je omahnila in tako ne-
srečno padla navzdol po stopni-
cah, da je obležala nezavestna
z razbito lobanjo. Reševalci so
jo spravili v bolnico, kjer je u-
mrla.

BOŽIČNI IZLETI V JUGO-SLAVIJO

Manj kot 7 dni vam vzame
do stare domovine, ako potuje-
te na hitrih Lloydovih parnikih
— Bremen ali Europa.

Vsak potnik naj izrazi to ču-
dovito priliko, da obišče svoj
rojstni kraj in istočasno preživi
božične praznike med svojimi
ljudmi.

North German Lloyd je brez
dvoma ameriškim Slovincem
ena najbolj priljubljenih pre-
koceanskih črt, in ta priljub-
ljena družba organizira štiri
božične izlete v Evropo na dveh
orjakih inorja, Bremen in Eu-
ropa.

Družba se bo predvsem bri-
gala za udobnost in razveselje-
vanje potnikov, ki bodo imeli
na razpolago najfinejšo kuhin-
jo, izborne kinematografske
slike ter koncertno in plesno
godbno, izvajano od parniškega
orkestra.

Vsi izleti bodo pod osebnim
vodstvom. Preskrbljeno bo za
prtljago, vizeje in druge zade-
ve, tikajoče se potovanja. Pot-
niki se bodo vozili z direktnimi
vlaki iz Bremena v Jugoslavijo.

OLIMPIJSKI ATLETJE NA REKORDNIH LADJAH

Olimpijske igre v Los Ange-
les so prešle v zgodovino, atlet-
je so se vrnili v svoj rojstni
kraj, vse odločitve so bile spre-
jete in sedaj je čas za statisti-
ke, da opravijo svoje delo.

Zanimivo je dognati, odkod

Novi prišleci v Zedinjene države, ki ste pretrgali slad-
ke vezi in se ločili od starodavnih okoliščin, da si po-
iščete novo pribežališče miru in udobnosti, predstav-
ljate v nekem oziru hrepenenje vseh moških in žensk,
domačinov in tujerodcev, po večji priliki za življenje in
za uživanje sadov njih dela. Toda neenaka razdelitev
bremen življenja, zlasti učinki neenakopravnosti in ne-
pravičnosti, veliko težje leže na ramenih novih priše-
ljencev, ki se morajo boriti s težkočami, da se pril-
agodijo.

Kljub temu, da naleti na brezobzirnost privilegirancev,
na prevzetnost mogočnikov, na brezčutnost trde me-
hanične dobe, se novi prišlec v našo deželo, vržen v
gnečo in neprijetne okoliščine velikih mest, vendar še
obupno oklepa visokih nad odkritih in enakih prilik.
Prvi, ki mora trpeti od vsake sape, ki zapiha, od eko-
nomske depresije in vsakovrstne družabne negotovosti,
si novi Amerikane, bolj kakor kateri drugi element v
našem prebivalstvu, želi vodstva in sigurnosti, pota do
prilike in pred vsem sočutja in razumevanja. Pogled na
mrzle in brezčutne duše, na lažljivo obnašanje, na av-
tomatično in mehanično obdelavanje človeških zadev,
pozvrača, da moški in ženske, ki so se upali na dolgo
pot preko morja in so potovali tisoče milj, da najdejo
objubljeni deželo, izgube pravo sliko o Ameriki in o
amerikanizmu.

Ni bilo brez trpljenja in žrtev, ko ste pričeli živeti no-
vo življenje pod novimi in nenavadnimi okoliščinami;
nekaterim od nas je novo življenje prineslo uspeh in
srečo, toda večina od nas je vsaj dosegla priliko za u-
dobno življenje z obljubo, da bodo naši otroci dobili
izobrazbo in boljše pogoje za življenje. Toda tisti, ka-
terim je usoda naklonila boljše stopnjo, niso nikdar
pozabili svojega lastnega trpljenja in težav in so vedno
gojili željo, da tistim, ki so manj srečni, vsaj navadna
prilika za življenje ne bo oropana in, da predvsem ne
smejo biti zapuščeni brez vsakega upanja po večjih
možnostih za bodočnost. V tej temni dobi je goreča
želja nas vseh, da se nam zopet odpre pogled na bolj
svetlo bodočnost.

Samo razumevajoče srce vam lahko odpre ponovno

Ta oglas je objavljen in plačan od nekega obhodovalca guvernerja Roosevelta,
ki je prišel v Zedinjene države kot priseljeniški detek brez penja v žepu in ki
želi, da se ohranijo temeljni pogoji, ki so omogočili njegov lastni napredek.

SRCE, KI RAZUME

Hon. Franklin D. Roosevelt
demokratski kandidat
za predsednika Združenih držav

Ta poslanica je namenjena vam, našim novim Amerikancem, državljanom no-
vejšega priseljeniškega izvora. Vam je ideal Amerike še sveža in živa slika,
navdajajoča vas z upanjem, ki še ni otemnelo vsled časa in vsakdanjosti.

Novi prišleci v Zedinjene države, ki ste pretrgali slad-
ke vezi in se ločili od starodavnih okoliščin, da si po-
iščete novo pribežališče miru in udobnosti, predstav-
ljate v nekem oziru hrepenenje vseh moških in žensk,
domačinov in tujerodcev, po večji priliki za življenje in
za uživanje sadov njih dela. Toda neenaka razdelitev
bremen življenja, zlasti učinki neenakopravnosti in ne-
pravičnosti, veliko težje leže na ramenih novih priše-
ljencev, ki se morajo boriti s težkočami, da se pril-
agodijo.

Srce, ki razume, napravi vlado bolj človeško, premaga
mekanične ovire, omehča ostrost mrzle resničnosti in
omili razmerje med človekom in človekom.
Kdo bo olajšal breme življenja! Tisti, ki bo pripo-
mogel, da se bodo razdelili darovi življenja bolj enako-
merno med vse razrede in stanove ljudi. V tej dobi
preizkušnje in krize je dalekovidnost, razumevanje in
naklonjenost k socialni pravičnosti Franklina D. Roo-
sevelta, ki bo pomagalo, da se poživi ginevajoče upanje
milijonov moških in žensk, omahujočih pod pretežkim
bremenom. Ta bremena se morajo olajšati. Moški
in ženske, ki zdaj brezuspešno iščejo priložnosti, da bi
delali in prispevali svoj del k napredku dežele, ne sme-
jo biti oropani njih najnujnejših potrebščin. Sočutje
do njih se mora zopet povrniti. Srce, ki razume, mo-
ra zopet zavzeti svoj prostor kot naš voditelj.

Potrebno je pospešeno uvidevanje potreb povprečnega
človeka, farmerja, mehanika, delavca, malega trgovca,
ki se zdaj le s silo rinejo skozi življenje. Upostaviti
se mora zopet osebna svoboda vsakogar, ki stremi za
svojimi dobrinami, ne da bi s tem škodoval drugemu.
Potrebno je, da se znova in bolj temeljito upošteva
svetost človeškega življenja.

Z visokimi človeškimi lastnostmi Franklina D. Roose-
velta, ki prodirajo v naše narodne javne zadeve, z nje-
govgo široko znanostjo, njegovim globokim sočustvo-
vanjem, njegovo dalekovidnostjo, njegovim junaštvom
in dobro voljo, ki jo uporablja pri naših socialnih in
ekonomskih vprašanjih, bo napočila nova doba. Povra-
tek te dobe lahko dosežejo volilci, ameriško ljudstvo,
domačini in tujerodci. Vsi se morajo zdaj združiti
pri vzvišeni nalogi, da odvzamejo težo s tistih, ki so
pretežno obremenjeni, in dajo resnične obljube vsemu
našemu ljudstvu.

GLASUJTE ZA ROOSEVELTA

7 dni do JUGOSLAVIJE

PRIPRAVNO : :
Božično Odplutje

z najhitrejšima parnikoma na svetu

EUROPA BREMEN
19. Nov. — 8. Dec. 30. Nov. — 16. Dec.

Poseben vlak ob parniku v Bremer-
haven jamči najbolj udobno potova-
nje v Jugoslavijo. Izborne zveze tudi
iz Cherbouga

Tudi redna tedenska odplutja z dobro
znanimi LLOYDOVIMI KABIN-
SKIMI PARNIKI
BERLIN STUTTGART
GEN. von STEUBEN DRESDEN

NORTH GERMAN LLOYD
130 W. Randolph St., Chicago

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalne-
ga agenta ali

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA:

Poslovenil Joža Glonar

"Gospod Ambrož je umrl," je odgovorila Anka.

"Umrli?" je šepnila Uršula in glava ji je padla na prsa.

"Česar smo se bali že mesec dni, to se je sedaj zgodilo; vročica ga je pobrala!"

"Anka!" je zaklicala Uršula in vzdignila glavo, "moje najmočnejša opora je šla v grob."

"Da," je pritrdila gospa Konjska. "Mati! Hudo bo za vas, če ne porabite prilike. Tahi je nekoliko mečji, Ambrož je mrtev; zgrabite priliko in opravite hitro vse."

"In moja prisega?" je zadržala mati.

"Vas ne veže več! Čez kak mesec bo minilo tudi tretje leto in povrh tega Vam moram povedati, da Milčič ni več."

"Ni več?" se je zdržnila Uršula, "ali je mogoče? In kdo ti je povedal?"

"Alapičev zaupnik Drmačič. V skrbah za bodočnost svoje sestre sem ga še enkrat poslala na Turško. Prišel je v Banjo luko. Tam je izvedel od očividca, da so ob priliki vstaje vse krščanske sužnje posekali, med njimi tudi Milčiča in Mogaiča. Drmačič je bil na Milčičevem grobu. Tako imaš zdaj proste roke!"

"Kje je ta človek, kje?" reče zmedena Uršula.

"Ali ti ga naj pripeljem?"

"Pripelji!"

Konjska je odšla in čez nekaj časa za roko pripeljala Zofko; takoj za njima je vstopil Drmačič, ki se je ustavil pri vratih in po strani opazoval zdaj Uršulo, zdaj Zofko, ki je sedla k materi in razcapanca plaho ogledovala.

"Vaša milost," se je pisar poklonil, "ste blagovolili poklicati mene nevrednega grešnika pred se."

"Da," je rekla Uršula, "ali veš, zakaj?"

"Vem," je odgovoril z žalostnim obrazom Šimen, "zaradi gospoda Milčiča."

"Kaj veš o njem?" ga je vprašala Uršula.

"Eh, vse vem, toda ljubše bi mi bilo, če bi ne vedel nič," je odvrnil Drmačič s sklonjeno glavo; "če sem tudi ničvreden, vendar je v meni še troha krščanskega srca. Milčič je bil zaslužjen v Banji luki."

"Ali je še živ?" je radostno zadržala Zofka.

"Nespodobni Turki," je nadaljeval Šimen, "pritiskajo ubogo krščansko ljudstvo, da bi se sam Bog razjokal. Milčič, ta plemenita duša, je vse to gledal z lastnimi očmi. Na njegov nasvet so se zarotili kristjani, da bodo neko noč skupno planili nad Turke, Milčič pa bi jih naj vodil. Prokleta izdaja!" je tresnil pisar z nogo ob zemljo, dočim je Zofka vanj uprla svoje široke oči in se tresla kakor šiba.

"Da," je nadaljeval Drmačič z otožnim glasom, "neki rojak jih je izdal in vsi kristjani so prišli v sužnost. Milčiču pa so —"

"Kaj?" je planila Zofka kvišku in iztegnila roke proti pisarju.

"Odsekali glavo!" je odgovoril pisar in dekle mirno pogledal.

"Joj!" je obupano kriknila deklica in padla nezavestna v objem svoje sestre.

"Kdo ti je to povedal?" je ostro vprašala Uršula.

"Ubogi frančiškan, ki je pokopal truplo vlega junaka."

"V resnici?"

"Prisežem pri lastnem izveličanju!" in pisar je vzdignil tri prste.

"Idi!" mu je Uršula zamahnila z roko in stopila k Zofki, katero je bila Anka položila

na posteljo.

"Za enkrat je dovolj, mati," je šepnila Anka, "pazite na njo, omedlevica bo kmalu prešla." — Nato se je obrnila k pisarju in rekla:

"Pojdi z mano, dala ti bom pismo, da ga poneseš gospodu Alapiču v Vukovino."

Mali Šimen Drmačič sedi na vrhovem štoru ob Savi, da bi se okrepčal za pot v Vukovino. Počasi potegne iz žepa steklenico žganja in parkrat srkne. S steklenico se mu potegne iz žepa pismo in pade na zemljo.

"Oho, skoro bi ga izgubil," zamrmra pisar. "Na, tukaj bodi!" reče in položi pismo na klobuk, ki je ležal poleg njega v travi.

Drmačič je bil takrat zelo žejen, zato je izpil vse žganje in začel po svoji stari navadi filozofirati. Zakaj je Zofka tako zakričala, ko je čula o Milčičevi smrti? O tem je tokrat Šimen filozofiral. Gledal je v zemljo in pri tem mu je pogled padel na pismo. V pismu mu je na odgovor! Že je iztegnil roko, toda kmalu jo je umaknil. Zamislil se je. Bi? Ne bi? Bi! — tako je začel šteti gube, nato pa je pismo hitro razpečatil in čital sledeče:

"Velerodni gospod!"

Da je Ambrož umrl, pač že veste; sedaj lažje delamo na žetev Gabrijele Taha z mojo sestro, ki je po Drmačiču že izvedela Milčičovo smrt. Delajte Vi tudi s svoje strani na to in tudi Stepko bo enako. Tahi se še pomišlja. Sporočiti Vam moram, da se kmetje okoli Susjeda silno puntajo. To mi je oni dan sporočil Stepko. Ne delajte si zaradi tega prevelikih skrbi, ta reč bo kmalu minila; punt bomo lahko udurili, za nas pa pride čisto prav, ker bo zaradi njega stari volk bolj mehak. Po tem torej storite, kakor najbolje veste. Ko bomo pokopali Ambroža, bo šla moja mati v Mokrice k Stepku in od tam kopala rove proti Susjedu. Toliko v Vašo vednost s poklonom in pozdravom. — Vam udana Ana Konjska s Konjsčine."

"Oho!" je poskočil Šimen, "Tahi in Uršula se mirita preko moje glave, da bi Tahi še sedel na Susjedu? Dobro, da vemo. Svoj tretji gumb bom dal pozlatiti! Ha! Ha! Ha!" se je zasmeljal, tudi gospoda zna goljufati! Pa dobro! Sedaj bomo krenili po drugi cesti."

Pisar je pismo spravil, se prepeljal preko Save in — ni šel v Vukovino.

XXVII.

Na binkoštni ponedeljek 1. 1572 se je spustila tiha noč na pokrajino, v kateri se je čulo samo pluskanje Save, po kateri je trepetal slab mesečni svet. Tik vode nekoliko proč od Zaprešiča, med gostim visokim vrbejem stoji lesen zapuščen mlin. V njem so pred mnogimi leti vojaški begunci ubili mlinarja. Od tedaj je ostal zapuščen in ljudje so se mu že od daleč izogibali. Prazna odprta okna zijajo v noč, voda se šumeč igra okoli lesene razvaline. — Slab mesečev svet prodira skozi grmovje in vejeve v mlinska okna. Po mlinu pa se gibljejo prikazni, čuje se šepet, da bi človek mislil: nekaki duhovi so prišli sem na razgovor. Streljaj od mlina leži pod grmom nekaj dolg panj, toda včasih se zgane in tedaj vidiš, da je človek, ki leži na zemlji in prisluškuje vzdiga glavo. V sredi sedi na mlinskem kamenu Matija Gubec. Bled je in upadel, lice mu je mrko in mirno, oči mu se vajo s čudnom plamenom. Ob njem čepi na zemlji Ilija Gregorij in naslanja glavo na kolena. Nemo gleda pred sebe. Na trebuhu pred Gubcem leži Gušetič in se škodoželjno smehlja.

MARK NOLAN

Mark Nolan, an Attorney at Gilbert, Minnesota, is one of the candidates for State Representative from the 61st Legislative District. He served his District ably and fearlessly in the 1929 legislature here he made a very excellent and progressive record. Mr. Nolan has been a resident of the Iron Range for over twenty-five years. He has practiced law at Biwabik, Eveleth and Gilbert and is thoroughly familiar with the problems and needs of his District. He is a convincing speaker, and for a time served as Assistant Professor of Government in the University of Notre Dame. He has worked as a common laborer in the mines, on the section gang and on road crews in his District. His long residence on the Range since its pioneer days has given him a broad sympathetic understanding of the needs of the people of the District.

He has represented various School Districts and Municipalities in his District as Attorney, and at the present time he is Village Attorney at Gilbert. As Village Attorney he has successfully fought the legal battle of the Village against the Mining Companies and succeeded in adding to the mineral valuation at Gilbert several hundred thousand dollars. By these victories, he has assisted in shifting the burden of taxation from the small home owner and business man to the large corporation.

Mr. Nolan made one of the finest records in the 1929 Legislature in the interest of the people of his District. He has a perfect labor record which is approved by the State Federation of Labor representing three hundred local unions. Because of his good record, the Railroad Brotherhood State Legislative Board endorsed his candidacy. Although Mr. Nolan is an Independent in politics, the Farmer-Labor Convention of the 61st Legislative District went outside of its own party ranks to endorse him and urge the workers and farmers of the 61st District to assist in his election.

Mr. Nolan was one of the first Legislators in his section of the State to champion Old Age Pensions, which is now a law. He was one of the authors of this bill, which means that old men and women, when they are unable to work for themselves, and have no one to support them, will not have to go to the Poor House but will be given a pension of a dollar a day by the State, just like an old soldier is given a pension now. Under this present law, a person to receive a pension must be seventy years of age. Mr. Nolan is working to have this law changed to reduce the age limit to sixty years of age.

While a member of the Legislature, Mr. Nolan was one of the authors for a bill providing for a Single Primary Ballot, making party declaration unnecessary at the polls. If this bill should become a law, when a voter in Minnesota went to the polls on Primary Election day, he would be given one ballot, and would not have to tell the Election Board whether he was a member of the Farmer-Labor, Republican, or Democratic party. There is a great demand for the Single Ballot on the Range, particularly among the working people who want to keep the party to which they belong a secret. This candidate has made a great many friends by his vigorous fight for this needed legislation.

Mr. Nolan, with others, introduced a bill to regulate private detectives.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sredj.
Sredah 9 do 11 dop. ob sobotah
do 4 odo.

The purpose of this Bill was to prevent detectives from posing as working men and acting as "stool pigeons" for the employers. It was a Bill which was aimed at the vicious spy system which many of the large corporations have.

Mark Nolan was co-author of H. F. No. 1156 to permit the Division of St. Louis County. He was the first Legislator from his District in ten years to have the courage to sponsor this Legislation in the House of Representatives. Practically every sincere supporter of the County Division movement on the Iron Range is an active supporter of Mark Nolan's candidacy.

Nolan was one of the House members who fought strenuously for the Supplemental School aid and State University Bill. During the closing hours of the session, when attempts were made to cut down appropriations for education purposes, Mark Nolan was one of those who led the fight for full aid for the poorer schools of the State and championed the State University in its fight for adequate appropriations.

Nolan, with others, was one of those who had so organized the fight against the reduction of the Ad Valorem rate of assessing minerals of 50% of their true and full value that the Mining Companies were forced to abandon this scheme of relief and in this way an important victory was won for the small home owners of the Range and other parts of the State. If the Mining Companies had been successful in lowering this rate from 50% to 33-1-3%, it would have meant that the burden of taxation would have been shifted from the large corporations to the small home owner.

Mark Nolan was one of the leaders against the \$60.00 capita limitation Bill which the Mining Companies attempted to pass at the last session of the Legislature. This was aimed at the Municipalities of the Iron Range and Nolan and others fought this Bill so successfully that the Mining Companies were finally forced to compromise on a 70-80 per capita limitation basis.

In the Workmen's Compensation Committee it was Nolan, along with the labor leaders, who was continually fighting to broaden the scope of the Workmen's Compensation Act to better protect the workman and bring him increased benefits.

Mark Nolan has a very Progressive and Liberal platform and if returned to the Legislature, he will: 1. Continue to fight for Division of St. Louis County. 2. Work for Unemployment Insurance and the six-hour day, five days a week. 3. Work for reduction of age limit on Old Age Pensions to 60 years. 4. Introduce a law to permit the City of Virginia to sell electric power to other communities. 5. Fight for necessary aid for Rural Schools of the County. 6. Seek legislation to reform the system of selecting jurors so as to give all competent voters an opportunity to serve. 7. Work for the progressive principals embodied in the Farmer-Labor Platform. 8. He will fight against all per capita limitation laws aimed at the prosperity of the Schools and Villages of the Iron Range. 9. He will work to liberalize the Workman's Compensation Law to better protect the working men and women. 10. When Congress submits the Repeal of the 18th Amendment to the Legislature, he promises to vote for, and work for, the Repeal of Prohibition Amendment.

The office of State Representative is non-partisan and Nolan is running as an Independent. By his progressive, independent and fearless record in the House of Representatives during the 1929 session, he should attract the support of all friends of Labor and Liberalism to his candidacy. He proved that he was always on the job fighting for the people of his District and he showed that he could secure results.

By his record, Mr. Nolan has shown himself absolutely independent of those powerful corporation who seek to dominate Government such as Railroads, the Mining Companies, the Backus interests and other powerful groups.

If Mark Nolan is returned as State Representative, the Sixty-First District will have an able champion fighting for it in the Legislature.

(Political Ad.)

Katoliških Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

Pomaha od kašla, prehladnutia, glavobolu, reumatizmu a vŕetkym inym bolom

MUSTEROLE
WILL NOT BLISTER
V lekarnah—35c a 65c. Někdy. Pro do-
sti Musterole (článek) 35c.
Lepši ako Mustard Plajster

DRUŠTVO SV. JERONIMA

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta, v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta. Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:

MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blaginjak.

O TEM IN ONEM

OB 400-LETNICI TURŠKEGA VPADA V SLOVENIJO

(Dalje prih.)

Turški bes — pred Ptujem poražen. — Predmestna cerkev sv. Ožbolta — opustošena in v plamenih. — Spominska slovesnost pri oo. kapucinih. — Turški potomec — slavnostni pridigar ... — O cerkvi "Vseh svetnikov".

Bilo je v jutru 22. septembra leta žalosti 1532, ko je glavna turška vojska, zbiraje razkropljene oddelke, v kolikor niso nedisciplinirano plenili po Slovenskih gorah, prihrumela pred Ptuj, hoteč mesto zavzeti. Naskok na mesto samo pa se je izjalovil, ker je bilo mesto na podlagi 200letnih skušenj prav dobro in odporno utrjeno ter turškim napadalnim metodam — kljubujoče. Neprizakovan odpor je Turke tako razjezil, da so po daljših divjih naporih vendarle zavzeli, oropali in zažgali predmestje sv. Ožbolta s cerkvijo vred.

Čudno naključje pa je hotelo, da se je ob priliki zadnjega neurja nad Ptujem, o katerem je tudi naš list poročal, zlomilo ogrodje cerkvenega zvona, ki je padel na tla in se razpočil, kakor pred 400 leti od janičarskega besa ... Tudi težko prizadeta okolica mesta Ptuja je ustvarjala videz, kakor pred ravno 400 leti, ko so kopita turških konj poteptala plodne njive, zoreče vinograde in puštočila vse, kar jim je prišlo pod noge ... Danes, kakor takrat ...

Predmestno cerkev sv. Ožbolta, katero so seveda takoj obnovili — oskrbujejo točasnno č. oo. kapucini, ki so v spomin žalostne 400letnice imeli spominsko slavnost, zvezano s predhodno tridnevno. Prav čudovito se kaže božja previdnost v navidez slučajni skladnosti, da je za slavnostnega go-

vornika na dan 22. septembra govoril popularni pridigar — pri meščanih in deželanah priljubljeni "oče Lacko", to je p. Ladislav Hazemali (Hasem Ali), potomec davnih krvoločnih sovražnikov Kriza ... Mirabilia sunt itinera Providentiae Eius, vere mirabilia! ...

Velika površnost zgodovinskega opisa 400letne žalostne preteklosti pa bi bila, ako ne bi omenili usodo takratnih vernikov — Slovencev iz predmestne fare sv. Ožbolta. Takratna vladarja je odredila, da dobijo vsi prizadeti prebivalci v mestu potrebna stanovanja ter obenem določila, da se zanje opravlja služba božja s slovensko pridigarovo delno v mestni župnijski cerkvi, a za pretežni del pa v cerkvi Vseh svetnikov. Kje je staroslavna, bridko preizkušena župnijska (tudi proštijška) cerkev ptujška, ve vsak, kateremu je Ptuj le nekoliko znan, ali malokdo ve, kje se nahaja cerkev Vseh svetnikov, ta prvi pristav verske tolažbe potrebnih Slovencev pred 400 leti. —

Spominja nas na njo pred vsem — ulica Vseh svetnikov. In hiša št. 9—11 je nekdanja cerkev, ki še danes stoji na istem mestu, četudi ne vidiš več stolpa tam. Vidiš pa še danes v mestni župnijski cerkvi oljnat sliko iz tiste dobe, ki kaže to cerkev s stolpom. Omenjeno sliko lahko vsakdo vidi v kapelici Žalostne Matere božje, desno od oltarja.

(Konec prih.)

Kljub temu, da ima laž kratke noge, se je nekateri še vedno naprej in naprej poslužujejo.

Kar ti ne želiš, da bi kdo tebi storil, tega ti drugim nikdar ne stori.

ZAHVALA PODR. ŠT. 1 S.Ž.Z. SHEBOYAN, WIS.

Ze večkrat sem se želela oglasiti v listu Amer. Slovenec in danes se čutim takorekoč dolžno, da se oglasim in malo poročam vse bolj na kratko. — Bóm pa drugič kaj bolj obširno poročala.

Najprej moram omeniti, kako sem bila presenečena za moj imendan dne 21. oktobra. Vedno sem mislila, da sem dovolj previdna, da me pač nobeden ne more potegniti, ali če se drugače izrazim, presenetiti. Pa sem spoznala, da so ženske "Happy Card Cluba", ki so vse članice SŽZ., še bolj kunsne. Ravno ducat jih je menda skupaj in tako spravijo vsaka nekoliko svoje modrosti skupaj, pa je "rihta" kuhana kar brez piskra in seveda brez pekočega ognja. Tako so med seboj sklepale in mene na večer omenjenega dne spravile od doma, da so tako nemotene imele priliko vse urediti. Ko pridem okoli osme ure domov, jih najdem mogočno sedeti okrog jedil bogato obložene mize. — Vse so obrnile pogled v me in se mi prav dobrodušno in mogočno smijale. Kar "feržmagalo" se mi je, da sama nisem vedela, nad katero bi se znesla, pa sem se začela še sama smejati in se še sedaj smejim, pa če verjamete ali pa ne.

Prav lepo se vam vsem zahvaljujem za trud in delo, kakor tudi za lepo darilo, ki ste mi ga poklonile. — Tako malo časa sem šele tukaj v Sheboyganu, pa sem si pridobila že toliko dobrih prijateljic. — Navzoče so bile sledeče gospe: M. Eržen, J. Gorenz, F. Gorenz, F. Modic, C. Mohar, J. Prislant, F. Poderžar, A. Ribich, E. Repenšek, J. Rupnik, M. Sebanz, F. Suscha, J. Suscha, T. Zagožen in M. Zore. — Se enkrat izrekam vsem skupaj iskreno in pristrčno zahvalo. — Pripravljen sem vsem uslugo povrniti, kadar mi bo le dana prilika. Do tedaj pa ostanite zdrave.

Naša podružnica SŽZ. je priredila zabavo dne 22. oktobra, ki nam je prav dobro uspela. — Članice podr. št. 17 SŽZ. iz West Allisa so nas iznenadile, ker so nas obiskale v tako velikem številu. Biti jim moramo hvaležne za obisk, ker se niso ustrašile slabega vremena in ponočne vožnje. Prav zelo so se nam priljubila štiri dekleta, ki so predstavljale korajžne štajerske fante, ki so znale zakukati, da je bilo le kaj. Naši sheboyganski fantje so z zanimanjem opazovali te korajžne in pošteno-vesele dekleta. Pa kaj se hoče, ko so tako naglo odšle, kakor so prišle. — Vsa dekleta omenjene podružnice so prav lepo zapele več lepih pesmi, za kar so prejele vsestransko pohvalo in glasno odobravanje od strani prijučujočega občinstva. Tudi naša domača dekleta so se okorajžila in zapela par lepih pesmic in so rekle, da bodo drugič še boljše napravile, ko bodo imele več skušnje in bolj uglajena grla. Bomo videli, če bo to res.

Pri naši podružnici gre vse lepo in mirno. Seje so dobro obiskane, kar je velikega pomena. Ponosne smo in zadovoljne, ko imamo vedno med seboj glavno predsednico naše organizacije, Mrs. Prislant je vedno pripravljena dati dobre nasvete in navodila, ki so nam vselej dobrodošla. — Živela torej glavna predsednica SŽZ. — Iskren pozdrav vsem članicam SŽZ., posebno pa članicam našega podružnice. (Ogl.)

Uršula Mrvar, podpredsednica.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENE

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.